

BILAGA 2

Motiverat yttrande från Sveriges riksdag

Riksdagen har prövat tillämpningen av subsidiaritetsprincipen i kommissionens förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om en mekanism för lösning av rättsliga och administrativa problem i ett gränsöverskridande sammanhang (COM(2018) 373).

En av EU:s uppgifter är att utveckla och genomföra sin verksamhet för att stärka medlemsstaternas ekonomiska, sociala och territoriella sammanhållning. Unionen ska särskilt sträva efter att minska skillnaderna mellan de olika regionernas utvecklingsnivåer och eftersläpningen i de minst gynnade regionerna. Riksdagen anser, liksom kommissionen, att territoriellt och gränsöverskridande samarbete skapar ett mervärde för invånarna i EU.

Riksdagen vill i detta sammanhang även framhålla att en väl fungerande inre marknad är av avgörande betydelse när det gäller att stärka hela EU:s konkurrenskraft, tillväxt och sysselsättning till nytta för företag, arbetstagare och konsumenter. Interreg-programmen har lett till förbättrad integration i unionen med ökat förtroende, större anslutningsmöjligheter, bättre miljö, bättre hälsa och ökad ekonomisk tillväxt som resultat. Interreg har också gett stöd till att fullborda den inre marknaden och hjälpt områdena kring de inre gränserna att omvandlas från ytterområden till områden med tillväxt och möjligheter. En väl fungerande inre marknad förutsätter förstås också att man tar bort hinder vid de inre gränserna. För att hantera rättsliga hinder i gränsregionerna för gemensamma gränsöverskridande projekt för infrastruktur eller tjänster av allmänt ekonomiskt intresse föreslår kommissionen en förordning som innehåller en mekanism för att lösa rättsliga och administrativa problem.

Riksdagen konstaterar att det nu aktuella förslaget är komplext och otydligt på flera punkter. Denna otydlighet gäller bl.a. graden av frivillighet att använda sig av förordningens mekanism för att överbrygga hinder som uppstår i gränsområden. Kommissionen anger att medlemsstaterna redan i dag har tagit individuella, bilaterala och multilaterala initiativ för att lösa rättsliga problem vid gränserna, men att sådana mekanismer inte finns i alla medlemsstater och inte omfattar alla gränser i en viss medlemsstat. Kommissionen anger att det mest effektiva instrumentet för att lösa rättsliga problem i gränsområdena är lagstiftning genom en förordning, eftersom det då införs en skyldighet för medlemsstaterna att för varje gräns mot en annan medlemsstat inrätta en mekanism för att lösa rättsliga problem i ett gemensamt gränsområde, samtidigt som de får genomföra andra effektiva mekanismer. Det anges vidare i punkt 9 i förordningsförslaget att ”med full respekt för medlemsstaternas konstitutionella och institutionella struktur bör det vara frivilligt att använda mekanismen för de gränsregioner i en viss medlemsstat där en annan effektiv mekanism finns *eller kan inrättas* med de angränsande medlemsstaterna”. Denna möjlighet att välja att inrätta en ej redan befintlig

mekanism framgår inte av artikel 4 i förslaget, där det fastslås att en medlemsstat ska antingen välja mekanismen eller välja att använda befintliga sätt att lösa rättsliga problem, alternativt att, med avseende på en viss gräns med en eller flera angränsande medlemsstater, ansluta sig till ett befintligt verkningfullt sätt som formellt eller informellt inrättats av en eller flera angränsande medlemsstater. Således har de medlemsstater som i dag inte redan har mekanismer för att hantera rättsliga problem som kan uppstå vid gemensamma gränsöverskridande projekt enligt den nuvarande lydelsen inget annat val än att införa den mekanism som kommissionens föreslår. Det är vidare otydligt vilka de av kommissionen godkända befintliga alternativa mekanismerna är och huruvida de enligt kommissionens bedömning är tillräckligt effektiva för att kunna väljas av medlemsstaterna som alternativ till den mekanism som föreslås i förordningen.

Riksdagen anser vidare att förslaget är otydligt när det gäller de gränsöverskridande samordningspunkternas befogenheter i förhållande till nationell lag, förvaltningsstruktur och rättsordning. Förslaget saknar en tydlig avgränsning vad gäller vilka problem och vilka rättsområden förordningen ska omfatta. Det är därför inte heller tydligt för riksdagen vilka aspekter av infrastrukturprojekt och tjänster av allmänt ekonomiskt intresse som menas falla under förordningens verkningsområde, eller om förslaget syftar till att rikta sig in på nationella skillnader i t.ex. arbetsrätt och skattefrågor. Riksdagen vill här påminna om att arbetsmarknadspolitik och skattepolitik ligger under medlemsstaternas nationella kompetens. Eftersom det inte tydligt går att utröna huruvida förslaget i dess nuvarande form potentiellt skulle kunna inkräkta på denna kompetens går det inte heller att säga att förslaget är förenligt med subsidiaritetsprincipen. Riksdagen noterar även att det saknas en ordentlig konsekvensanalys av förordningens effekter i andra termer än ekonomiska, vilket möjligen bidrar till de oklarheter som finns med förslaget. Dessutom anser riksdagen att kommissionens motivering om varför en reglering av dessa typer av problemlösningsmekanismer för gränsöverskridande hinder ska lyftas upp på EU-nivån inte till fullo är underbyggd, vilket i sig också bidrar till oklarheterna.

Riksdagen anser därför med hänvisning till det ovan anförda att förslaget i dess nuvarande utformning inte är förenlig med subsidiaritetsprincipen.